

10. дан

10.09.2019. – Бахчисарај - Јалта (Воронцов дворец - Ливадијски дворец)

Десети дан започео је одласком из Бахчисараја у правцу Јалте. У непосредној близини Јалте, у месту Алупка, обилазимо комплекс Воронцовог дворца, пројекат чувеног архитекте Едварда Блура из Велике Британије. Пројекат је урађен у Лондону, а радове приликом конструкције надгледао је његов ученик. Грађен је од локалног камена (дијабаза и габра) у стилу романтизма са елементима готике. Дворац је био намењен за будућег гувернера Крима грофа Михаила Воронцова. Изградња је трајала од 1828. до 1848. године и коштала је данашњих 500 милиона долара. Након октобарске револуције, последњи чланови породице напуштају дворец 1919. године. Од 1921. има функцију музеја (чак и током II светског рата), а од 1945. до 1956. године користе га службе безбедности СССР-а. У наредном периоду дворцу се враћа музејска функција.

Раскошни изглед просторија оплемењује знатан број уметничких предмета, пре свега слика, међу којима се истичу оне које је урадио италијански сликар и ентеријериста Антонио Басоли током свог боравка на Криму. Библиотека, затворена за туристе, чува многојезичну збирку од преко 10.000 књига, старих карата и глобуса. Пријемни кабинет или сала Михаила Воронцова израђена је у класичном енглеском стилу. Поред портрета домаћина, у кабинету се налазе и друге слике значајних људи тог периода. Наредна просторија носи назив по стилу у ком је урађена - кинеска, а позната је и као Јелисаветина соба – по њеној најпознатијој станарки и супрузи грофа Воронцова. Током чувене Јалтинске конференције у овој соби ноћио је и британски премијер Винстон Черчил, чији се портрет и данас налази на ормару од црног лакираног дрвета. Ход нас даље води у пријемну дворану класичног енглеског стила, луксузног ентеријера представљеног уникатним персијским теписима (поклон шаха Персије) и раскошном декорацијом чији су најбољи репрезент били зидови пресвучени кожом испресецаном златним нитима, данас замењени репликом у виду тапета. Унутрашња зимска башта представља прелазну просторију између пријемне дворане и плаве сале. У њој се налазе многе врсте биљака из топлијих крајева којима сметају чак и благе кримске зиме. Најсветлија соба у дворцу, подељена на позорницу за кућне представе и простор за посматраче, назива се плава соба. Ентеријер је манифестован лустером од болоњског стакла, беломермерним камином, ручно рађеним вазама из Санкт Петербурга, као и зидовима од уникатних рељефних цветова за чију је изградњу било потребно десет година. Трпезарија са 150 m² највећа је просторија у дворцу. У централном делу просторије висине 15 метара, издигнута неколико метара од пода налази се унутрашња тераса, предвиђена за музичаре и њихове наступе. Дрвени плафон, столови обрађени рукама енглеских мајстора и дела француског сликара Губера додатно оплемењују ову просторију. На страни дворца окренутој мору истичу се велика лучна врата у арапском стилу. На бочним деловима степеништа, које се спушта ка вртovima и обали, равномерно су постављене скулптуре шест лавова. За време конференције Черчил је затражио на поклон једног од њих. Одговор који је уследио од Стаљина гласио је да се народна имовина ником не поклања. После ручка, слободно време искористили смо за обилазак велелепне баште Дворца.

У послеподневним часовима одлазимо до чувеног Ливадијског дворца, летње резиденције Романових и места познате конференције која је предодредила судбину света неколико деценија након Другог светског рата. До изградње данашњег дворца, на том месту постојао је стари дворац који је порушен како би се саградило ново здање. Веровало се да су баш на том месту спојени најповољнији климатски услови (као у Ници), са планинском пејзажима који подсећају на Швајцарске. Изграђен од месног кримског кречњака у стилу италијанске ренесансе, мерменог улаза и стубова украшених по узору на дворце Венеције. Недалеко од улаза налази се просторија која је сачувана у оргиналном издању из времена боравка Рузвелта током Јалтинске конференције. Потом улазимо у просторију коју је цар Николај II користио као пријемни кабинет, из које врата воде ка трпезарији у којој се у царско време играо билијар. У тој просторији је 11. фебруара 1944. године потписан чувени протокол, где су на зидовима фотографије које сведоче о тим догађајима. Унутар замка су четири унутрашња дворишта која су у царско време увек биле засађена ружама - омиљеним цвећем цара Николаја. У овом дворцу је снимљено преко 70 филмова. У једном од дворишта направљена је чувена фотографија три председника (Черчил, Стаљин, Рузвелт). У дворцу постоји електрични лифт који је и даље у функцији. На другом спрату су личне просторије породице Романов, а ходнике красе фотографије које је направио Прокудин-Горски. На трећем спрату налази се башта која је најчешће коришћена за сунчање. У радном кабинету цара Николаја II налази се макета највећег царског брода тог времена, поноса тадашње руске морнарице, који је имао преко 400 људи у посади. Официре и капетане брода углавном су чинили ближи и даљи чланови породице Романов, те је брод неретко коришћен и у сврхе одмора. Оргинални ентеријер украшава велики персијски тепих са портретом цара Николаја, поклон 300. годишњици династије Романов (1913.) од персијског шаха. После Октобарске револуције тепих је украден, али је касније пронађен и враћен у дворац. Посета се завршава обиласком осталих просторија: библиотеке, терасе, дечије собе, трпезарије, учионице и др. После обиласка другог дворца крећемо ка нашем смештају и успут се заустављамо на видиковцу са ког се пружа невероватан поглед на један од најпознатијих симбола Крима - дворац Ластавичје гнездо. Долазимо до Јалте и нашег новог смештаја. Остатак вечери проводимо у шетњи и ноћном разгледању центра Јалте.

